

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Magiarizarea școlilor populare.

În congresul didactic, care s'a ținut zilele trecute în capitala țerei noastre a fost o emulațiune asupra cestiunei, cum se se lătescă mai tare limba magiară, cum se se magiarizeze elevii mai cu efect, ca generațiunea viitoare să fie curat magiară și în cugete și în simțiri.

Vom urmări cestiunea și vom scote din multe enunțiațiuni și frământări de capete numai unele.

În școlile populare limba magiară se se propună în legătură cu limba maternă. Tot ce se face pentru limba maternă, se se spună și în limba magiară. Paralelismul acesta se se continue cu rigóre, și atunci döră se va arăta progres.

Învățătorii înainte de a intra în oficiu se se prezenteze la inspectorele regesc de școle și acolo se facă jurământ, că vor propune limba magiară spre a se ajunge la rezultatele dorite de legea din 1879.

Dorințele acestea s'au manifestat în conferența generală, unde au fost reprezentate toate confesiunile.

Mai radicală a fost conferența învățătorilor catolici.

Catolicismul a fost totdeauna scutul instrucțiunei populare magiare, a sentimentului magiar de rasă și al naționalismului.

Școlile populare catolice deci trebuie susținute cu ori-ce preț, și acesta pentru întregitatea statului și a specialelor interese naționale, căci a fi catolic înseamnă a fi magiar.

Măsurile cele mai radicale ar fi: În orașele cu populațiune nemagiară instrucțiunea în școlile populare să fie exclusiv magiară.

În școlile populare în general se se reducă numărul orelor din limba maternă, și limba magiară se se propună totdeauna paralel cu cea maternă, cu astfel se se pregătescă priinciosul teren pentru o școală specială națională.

Mai cu sémă trebuie lucrat ca limba magiară și spiritul magiar se străbată în popor.

La conferența acesta a catolicilor erau prezenți mulți și dintre români, cari au declarat publice și ostentativ că ei sunt născuți români, dară acum sunt magiari cu trup și cu suflet, căci ura contra ungurilor, care s'a plantat în ei pe când erau acasă, o au stîrpit în școle dascălii cei conșciențioși și sdraveni.

Au făcut epocă descoperirile și enunțiațiunile învățătorului Iuliu Viltsek din Kis-Márton. De ani 26 sum învățătoriu în regiuni locuite de naționalități, și eu în magiarizare totdeauna am sciut arăta rezultat. E lucru secundariu metoda în propunere. Principala e inima. Să aibă inimă magiară, să aibă suflet magiar învățătoriu, și atunci elevii lui vor deveni magiari. Învățărea limbei magiare se nu se mărginească numai între păreții răci ai școlii ci se luăm parte la jocurile copiilor și așa prin jocuri se-i dedăm a se delecta în limba magiară.

Să nu privim în școală scop final, ci ea școală, se fie numai mijlocul prin care tinerul elev se devină magiar. Și pe acest ținăr apoi se-l urmărim și dacă va eși din școală, se ne punem cu el în contact, ca sémănta care în școală s'a plantat în inima lui, se nu se usce, se nu se piardă, ci elevul se devină în limbă, în modul de cugetare, în simțământ: magiar.

Expunerile acestea au stârnit vifor de aplause.

Am extras fidel ideile principale din desbaterile congresului pentru școlile populare, și ele culminează toate în o singură dorință, care e pusă ca unică țință a școlii: magiarizarea și erăși magiarizarea.

Ca caracteristic vom mai aminti și modalitatea cea mai bună, care ni-o recomandă bărbații de școală și presa.

Nu e trebuință de învățători harnici, devotați carierei lor. adevărați apostoli ai luminării poporului. Nu. Dómne feresce!

În Ungaria școla are lipsă de agenți pentru magiarizare.

Dacă va fi se alegem între un învățătoriu bine cualificat, cu vocațiune și inimă pentru școală și între unul fără nici o pregătire, fără caracter, dar cu tendență spre magiarizare, pe acesta se-l alegem, căci în Ungaria unica tendență a școlii populare este: magiarizarea.

Așa au vorbit bărbații de stat ai Ungariei în milleniul al doilea, acesta e programul cultural al nostru.

E bine se conservăm aceste prețioase enunțiațiuni, se le notăm bine, ca la ocașuni binevenite se le punem în fața aceloră, cari au cutezanța se afirma, că la noi e libertate, egalitate de-opotrivă pentru toți.

Vaticanul și noi.

După toate socotile pe care și le-au făcut Latini, va se dice nu le trebuie decât cinci, mult șase milioane, pentru a cumpăra clerul din România, ca se ne fericescă și pe noi cu spectacolul pălăriei stacojii, pentru ca se aușim în toate bisericile noastre și pe Dominus vobiscum, acompaniat de orgă și de ritualul bizar al legei celei nouă.

Argintul lor piară cu dênșii, cum dice Sta Scriptură, căci numai ómeni în a căror inimă intră Satana, pot se vorbiască astfel de insanități.

Nu le e frică nici de Dumneșu, nici rușine de ómeni, se spună net că sunt în stare de a da bani pentru a pune mâna pe biserica ortodoxă română! — Óre credința, iubirea, convingerile, se pot cumpăra cu bani? Frumos lucru din partea romano-catolicilor! — De și am fi în drept, totuși nu o dicem, că tocmai acest fel de lucruri sunt capide, murdare. Fie siguri sfinții de la Roma că preotul român, monah sau de mir, dacă n'a dat îndărăt de la nici o invație barbară, nu va da nici de acum înainte. ci va țină pept bărbătesce tuturor atacurilor. — El a creșut în totdeauna,

că e o datorie de onóre, și cea mai sfântă, de ași apăra chiar cu prețul vieții sale credința și naționalitatea, două petre prețioase moștenite dela străbuni, tot atât de necesare, tot atât de scumpe ca și luminile ochilor. Ca soldat al religiunei sale dumneșcesci, — nu al omului — se va țină neclintit și cu cinste la postul seu.

Demn în trecut, aceeași demnitate o va păstra și în viitor, iar poporul îl va urma de sigur, căci el voesce aceasta, și cere însuși ca preotul, păstorul lui sufletesc, se facă voia lui D-șu.

Nu scim ce vor se înțelegă Latini prin cuvintele: murdăriile bisericiei bucureștene. Noi înțelegem prin biserica bucureștenă, nu numai pe metropolit archierei și cler, — căci nu socotim biserica concentrată în persóna unuia, sau câtor-va ómeni precum am mai dis la început; — ci totalitatea membrilor bucureșteni, cari profesază aceeași credință ortodoxă a bisericii de răsărit compun biserica bucureștenă. Se nasce întrebarea: — Ce au acum și cu cetățenii Capitalei noastre? Cred și eu că romano-catolicii, au avut în vedere, póte, nu persónele, ci stradele nemăsurate și canalurile nespălate din Bucuresci, după nisece informațiuni greșite, suntem siguri; pentru că noi scim foarte bine câtă îngrijire se pune pentru curățenie, mai ales acum în timpul verei, și când în străinătate sau semnalat câte va casuri choleriforme. — Dór, cine scie, póte vre-unii din canalagii, sau măturători, se fi fost cândva neglijenți, fără se se gândescă că sunt observați tocmai dela Roma. — În acest cas tragem respectuos a'ențiunea d-lui primar al Capitalei, și-l rugăm cu totă stăruința ca, dacă póte nu are un personal complet de canalagii și măturători, se binevoiască, a angia pentru completarea tot din ómeni locului, astfel ca se nu mai avem trebuință de a ni-se trimite lucrători dela Roma, căci aceia nu vorbesc altfel decât latinește, și nu se vor putea înțelege cu ceilalți lucrători. . . .

Dacă Latini nu glumesc și au

FOIȚA.

Negutătorie comună.

(Încheiere.)

Nu mai marfa destinată spre cumpărare sau deja cumpărată și luată în primire sigilată, se examinează din partea institutului de examinare, și atunci pentru acesta negustorul dă garanția pentru rodire și veritabilitate conform convențiunei ce o are cu institutul de examinare, ba el se obligă a restitui banii primiți la cas că sémănta se nu fie bună și adevărată.

Stațiuni de examinare sau institute de examinare pentru sémănturi sunt și publice adevă ale statului, și și particulare. Stațiunile de examinare ale statului examinează de po-mană (cinste) sémănturile destinate pentru cercurile agricole și societăți de consum.

Noi scim din capitulul „Unirea face tăria” că în comuna Porumbeni s'a înființat o societate agricolă. Societatea acesta procură sémăntă necesară pentru membrii ei deodată în comun și totdeauna face un contract în scris cu liferantul. Dăm aci loc unui asemenea contract.

Contract.

Între societatea agricolă din Porumbeni și negustorul de sémănturi N. N. în D. s'a încheiat astăzi următorul contract:

1. Negustorul de sémănturi N. N. în D. se obligă a expeda sémănturile mai jos notate până cel mult în a. c. în marfă bună și adevărată. În timp de 8 zile liferantul trebuie se trimită din fie-care soi de sémăntă 250 grame ca probă fără bani și pe cheltuelă lui.

2. Sémănturile vor fi examinate din partea institutului de examinare din M. și vor fi păstrate ca probe originale spre a fi examinate cu marfa, care se va expeda mai târziu după trebuinciosă satorită de menționata societate agricolă, urmază comanda sémănturilor jos notate și anume:

. . . . măzi trifoi roșu fl.
. . . . măzi lucerna fl.
. . . . măzi trifoi alb fl.
. . . . măzi erbă italiană fl.

3. Negustorul se obligă a lifera sémăntă curățită și roditoare. Sémăntă trebuie se fie de tot curată și neamestecată. Negustorul se obligă a nu lifera sémăntă americană de trifoi roșu, în cas contrar el este obligat a plăti o pedepsă convențională de 15 fl.

reuniunei respective, și pentru viitor se exclude, adevă reuniunea agricolă nu mai procură sémănturi dela el.

4. Gradul veritabilității și rodirei a mărfurilor înaintea și după cumpărare se stabilește din partea institutului de examinare.

5. Dacă nu corespunde sémănta cu proba originală, sau se fie amestecată cu sémăntă americană sau dacă în altfel este mai slabă ca proba, atunci liferantul la cerere este silit se primescă înapoi sémănta și se trimită în timp de 5 zile altă sémăntă conform condițiunilor, la din contră societatea agricolă este îndreptătită ași procura sémănta din alt loc. Liferantul în casul acesta este obligat a plăti toate cheltuelile și paguba ce ar avé societatea prin așa ceva.

6. Dacă calitatea sémăntei e superioară celei garantate, liferantul nu póte cere despăgubire; dacă însă e inferioară probei originale, atunci liferantul este obligat a despăgubi pe societate cu valoarea inferiorității.

Dacă inferioritatea la sémănturi, cari se procură în cantități mai mari de exemplu grâu, ovés etc., e mai mică ca 1% în ce privesce veritabilitatea (curată neamestecată) și mai mică ca 4% în ce privesce rodirea (răsărirea) atunci cumpărătorul n'are dreptul de a pretinde nici o despăgubire; la unele

sémănturi mai mici de exemplu la ierburi se admite o diferență de 3% pentru veritabilitate și 5% pentru rodire.

În casuri de felul acesta are de a decide directul institutului de examinare pentru care sémănturi se se admită 3% și pentru care mai multe sau o inferioritate în ce privesce veritabilitatea și rodirea de mai puține procente.

Trece însă valoarea inferiorității procentul garantat pentru veritabilitate cu mai mult de 10% și pentru rodire cu mai mult de 15%, atunci sémănta trebuie se și-o ia înapoi liferantul și cheltuelile provenite cad în sarcina lui.

7. În ce privesce veritabilitatea ataror sémănturi, cari nu se póte constata cu siguranță, ca de exemplu la diferitele specii de trifoi, sfeclă și cereale, aci proba pe câmp nu mai póte se decide. Acesta privesce cu deosebire și pe trifoiul roșu american. Numai prin proba câmpului se póte constata, că trifoiul roșu este de origine americană.

Dacă se constată la proba câmpului, ca sémăntă liferată în ce privesce veritabilitatea ei nu corespunde condițiunilor de liferare atunci comerciantul este silit a despăgubi pe societate de toate cheltuelile avute cu încercarea, și dacă se constată că comerciantul a falsificat cu intențiune sémănta atunci

ajuns până acolo de a se gândi la trimiterea unui personal episcopesc, să ne jucăm și noi de-a imaginația — am dori să scim cam din care ordine călugăresci ar fi scos acel personal?.. Din urmașii lui Ignățiu Loyola? Iesușiți, cari cu faptele lor au îndușmănit lumea într'atâta încât într'un timp au fost și expulsați din mai toate țările Europei, ba au și fost desființați de un papă, care s'armanul semnând decretul desființării și a semnat sentința de moarte? Din urmașii, închișătorului dominican, monstrului de cruzime, Torquemada?.. Din soldați, care se ne supuie cu sabia sub păpușul Sanctisimului dela Roma?.. Satis.

Tăcem deocamdată. — Dicem acum numai: nu judecați, onorabili servitori devotați ai cesaro-papismului, ca să nu fiți judecați; nu scuipați în vânt, ca să nu vi se întorcă în obraz! — Dacă aveți o sucursală în București, cum aveți în mai multe părți ale țerei noastre, înseamnă că sunteți tolerați, — dar în așa mod, ca să nu vă băgați nasul, unde nu vă este oia cu fiertură. Poporul român, cu caracterul său primitor, v'a pofit la masă, dar v'ați urcat cu picioarele pe masă, căutând a ne strica străchinile. — Nu avem trebuință nici de grija voastră, nici de ștersul vostru. Națiunea noastră e o mamă vrednică de a se îngriji de copii săi singură, — și are albi, făcute de ea însăși, în care se și spele copiii slăbuți, ea nu are nevoie de doici cu cărpe străine.

Ca de multe-ori, și acum, ne aruncați o mânășă murdă în obraz, — puteți pentru că știți că suntem răbdători și ne luptăm cu demnitate. — Vânători de profesie, înjghebători de curse, cătați vecinici aceea ce n'ați pierdut. Primim lupta, și vom săi a ne lupta, și în mocirla unde pare că ne tîrîți, ca și pe câmpul cu flori, cavaleresc. Deocamdată, mă mulțumesc a vă da un sfat: puneți-vă mai întâiu în regulă cu înaltele principii de morală, lepădați-vă de trufia care nu șade bine unui apostol al lui Christos — și numai după aceea priviți peste gard la micile greșeli ale vecinilor.

(„Timpul“.)

Manole.

Revista politică.

Nu ne mai surprinde de loc faptul, că în Franța iarăși s'a făcut un atentat asupra presidentului republicei. Atentatele, cu bombe, pumnale și revolve îndreptate în contra presidentului republicei, a parlamentului și a procurorului suprem sunt acolo la ordinea zilei. De când cu Ravaiillac s'a dovedit, că Franța este un elegant boulevard al atentatelor și crimelor de tot soiul. Încă nu s'au împlinit tocmai 2 ani de când pumnalul lui Caserio

mai este pedepsit și din partea autorităților civile, ba i-să pte confisca sēmēnta și i-se pte lua și dreptul de a mai profesa această meserie pentru viitor.

8. Îndată după procurarea sēmēnturilor este de a se lua din fie care sac singuratic câte 3 probe după cantitatea arătată la punct 1; acesta are să se întēple înaintea alor 2 martori și după ce s'a mestecat bine sēmēnta din fie-care sac.

Din cele 3 probe 2 sunt de a se trimite îndată institutului de examinare. A treia probă să sigileză și se păstrează de unul din cei doi martori chemați.

Și sacii cu sēmēnta trebuiesc sigilați și puși în o cameră închisă. Deodată trebuie avisat și liferantul despre trimiterea probei la institutul de examinare.

9. Pentru cercetarea sēmēntei din partea institutului de examinare liferantul este scutit de ori-ce cheltuēlă.

Cercetarea din partea institutului de examinare se face pentru soeietățile de con-sum și agricole pe nimica (gratis).

10. O cerere de despăgubire (pretențiune) încēttēză pentru acea sēmēntă, care nu trebuie supusă unei probe pe câmp, dacă s'a folosit deja, și care din cauza acesta nu se

pe stradă a stins viața președintelui Carnot și deja alt depravat sau nebun și-a îndreptet arma omoritoare în contra actualului președinte Felix Faure.

Acesta din urmă a fost mai norocos decât antecesorul său, căci dintre două glonțe de revolver nici una nu a nimerit în el. Proba acesta atât de drastică, la care a fost supusă numai puțin decât viața lui Faure a făcut ca și acei puțini, cari până acumă ducău o campanie destrăbălată în contra președintelui să se întorcă și plini de iubire și admirare se priviască la capul încoronat cu aureola popularității.

Și acumă, după ce scim, că Faure numai pe basa cunoștințelor și înaltele sale vederi s'a ridicat la demnitatea cea mai mare într'un stat republican ne întrebăm, că ce motive anume au împins arma în mână asasinului? La întrebarea acesta nu putem da un răspuns pozitiv de ocamdată. Asasinul, care se numesce Francois dus înaintea judecătoreiei a mărturisit, că el nu a voit să vateme pe Faure, a puscat în aer, căci scopul lui a fost, ca se atraga asupra sa atențiunea publică prin ce a sperat, că mai ușor îi va succeda a-și îmbunătăți starea miserabilă în care se află. Să mai susține, că atentatorul ar fi nebun. Despre întreg decursul autentatului o depeșă din Paris ne comunică următoarele.

Felix Faure, președintele republicei s'a depărtat la 2 ore și jumătate într'o trăsură cu patru cai din palatul Elysee. Președintele mergea pe câmpul Longschamps pentru a face o revistă militară. Împreună cu el era prim-ministrul Meline generali: Boisdoffre și Fournier. Cu câte-va minute înainte de orele trei, tocmai când trăsura președintelui ajunsesă la locul destinat, un bărbat cam de 40 ani, bine îmbrăcat, și care se rădēmase mai nainte de un pom a sloboțit două glonțe de revolver asupra președintelui, care însă a rămas neatins. Numai decât s'a grămădit în jurul atentatorului mulțime de popor și probabil că el pica jertfă poporului infuriat dacă nu intervenia poliția care la condus imediat înaintea tribunalului. Se numesce Francois. El tot același, care nu demult a aruncat bucăți mici de hârtie în parlament. A mărturisit înaintea judelei Lépine, că a voit numai să producă senzație prin ce se atragă atențiunea publicului asupra sa.

* * *

(Guvernul din Italia.) Crisa ivită în sinul guvernului din Italia a adus cu sine scoterea unor bărbați din fa-toliele ministeriale și formarea altui cabinet.

Marchisul Rudini fostul prim-ministru — după o telegramă din Roma — și-a format deja lista membrilor noului guvern, care a aflat aprobare și din partea regelui Umberto. Dintre membrii cabinetului vechiu au ră-

mai pte supune unei examinări, de asemenea dacă între primirea mărfii și trimiterea probei la institutul de examinare au trecut mai mult de 8 zile.

11. Plătirea se face la domiciliu liferantului și anume cel mult patru săptămēni după primirea mărfii. Nu se plătesce în timpul acesta, atunci i să plătesce liferantului 6% dobēndă de întărziare.

12. Impachetarea are să se facă în saci noi, buni. Dacă cumpărătorul trimite el sacii, atunci liferantul este obligat a bonifica cumpărătorului de fiecare sac de 50 kgr. câte 15—20 cr.

La reprimirea sacilor dat de liferant el nu pte fi obligat.

Acest contract s'a făcut în dublu eșemplar, un eșemplar îl primesce comerciantul de sēmēnturi N. N. în D. și unul președintele reuniunei agricole din Porumbeni.

Porumbeni la

Subscrierile.

Tot în felul acesta să fac contractele și pentru alte lucruri procurate în comun.

București, 5 Iuliu 1896.

I. Căndea.

mas: Rudini, Brin, Gianturco și Guicciardini, ceilalți membri ai cabinetului sunt omeni noi, dar cu excepțiunea unuia, toți au mai șeșut pe scaunele ministeriale. Numărul membrilor s'a sporit cu unul, au creat o poziție nouă pentru marchisul Codrighi, fostul legat al Siciliei, care acumă funcționează ca ministru fără portofoliu. Chemarea lui Codrighi va fi reformarea și sanarea afacerilor grave din Sicilia. Îndată ce își va fi îndeplinit această misiune se va sfărși probabil și cariera sa de ministru casându-se această poziție, creată numai interimal.

Noi și peste tot stēinătatea se interesează mai mult de persōna ce va ședea pe fotoliul ministerului de resbel și externe. Ca ministru de resbel s'a designat Luigi Pelloux care însemneză, că bugetul ministrului de resboiu, redus sub Ricotti la 232 milioane se va urca iarăși la 246 milioane. Afacerile externe le-a luat asupra sa deocamdată prim-ministrul Rudini, se astēptă însă sosirea în Roma a eminentului bărbat de stat, Visconti Venosta, care va fi încredințat cu afacerile externe. El a fost începēnd din anul 1863 în mai multe rânduri ministru al afacerilor externe și ca atare s'a distins prin tactul și înțelepciunea, cu care a condus afacerile Italiei. A eșit din școala lui Cavour. A stat mai mulți ani, ca mare delegat în Constantinopol. În anul 1864, în calitate de ministru al afacerilor externe a legat cu Napoleon renumita convențiune din Septembre; la anul 1866 a lucrat pentru încheierea păcii cu Austria, dela anul 1869 până la 1876 a lucrat neconținut pentru emanciparea Romei de sub influințe dăunătoare a Papilor. A petrecut pe Victor Emanuel în toate călătoriile sale dela Viena și Berlin. Din schițarea acesta scurtă se pte constata, că Visconti-Venosta dispune de frumoșe și bogate experiențe în afacerile diplomatice ale Europei. La tot cazul el va fi persōna cea mai alēsă a noului cabinet italian.

Cabinetul e compus deci în modul următor:

Rudini ministru prim, de interne și în mod provisor de externe. Brin de marină; Pelloux de resbel; Costa de justiție; Branca de finanțe; Luzzatti de erariu; Prinetti de lucrurile publice; Gianturco de instrucție și culte; Guicciardini de agronomiă; Sineo de postă și telegraf; Codrighi, ministru fără portofoliu.

Astăzi s'au început din nou pertractările întrerupte pentru reînnoirea pactului vamal și comercial dintre Ungaria și Austria.

Ministrii, ce vor conlucra la încheierea acestui pact, însoțiți de mai mulți senatori au plecat deja la Viena. Vom urmări desbaterile, cari la tot cazul vor fi de mare interes.

Hohenlohe, cancelariul imperiului german, care petrece zilele vrei în Alt-Aussee, a plecat Joia trecută la Ischl, unde a fost primit în audiență de Maiestatea Sa, Împēratul nostru, Francisc Iosif I. Audiența a durat aprōpe o oră. De aici cancelarul a poposit în hotelul „Kreuz“, ēr după amēdi a fost invitat la o masă comună oficiōsă. Sēra la 6 ore a plecai îndērēt la Aussee însoțit de tovarșul său, principele Ratibor. Principele Hohenlohe de alt-cum nu a conferit cu nimenea.

Afacerea metropolitului primat.

Suspensiunea și caterisirea metropolitului primat a devenit acumă așa de celebră, încât într'u apērarea ei a sārīt un canonist special, care are timp să se ocupe cu aplicarea canōnelor bisericei noastre în cazul concret.

În zilele aceste s'a trimis urbi et orbi o broșură: Caterisirea metropoli-

tului primat Ghenadie Petrescu. Studiu de drept canonic, de un preot ortodox. București Institutul de arte grafice Carol Göbl 1896.

După diarele din capitala Romāniei broșura acesta o a scris părintele Vasiliu Mangra, profesor de teologie în disponibilitate și precum se vede canonist ambulant.

Domnul V. Mangră tot umblă și acumă după „Nexul causal“ și încă tot nu a ajuns se bage degetul în gaura cuiului. În cazul concret nu aflăm noi nexul causal între domnul V. Mangra și între Sântul Sinod din Romānia, care în afacerea cu caterisirea metropolitului primat nu s'a compromis nu numai pre sine, ci a compromis demnitatea bisericeii.

Are trebuință Sântul Sinod de domnul Mangra în această afacere odiōsă sau domnul Mangra are trebuință de Sântul Sinod?

Noi nu suntem dușmanii Părintelui Mangra, căci dacă am fi, atunci am cānta „nex causal“ și i-am dori părintelui Mangra de judecătōriu pe Sântul Sinod din Romānia. Și atunci domnul Mangra, care e numai un simplu călugăr, nu arhiereu și chiar metropolit primat, domnul Mangra pentru ținuta față cu bis-rica sa și față cu arhiereul său nu ar fi numai caterisit, ci pus în chiliuța sub pāmēnt, unde și māncarea i-se dă pe ferēstră, chiliuța călugărescă a la Ulrich Borbala, care s'a pus în perspectivă metropolitului primat.

Și fiind-că e vorba tocmai de dl V. Mangra, cel cu „nexul causal“ ar fi pēcat să nu continuăm acest nex causal.

După scirile mai prōspete din diarele unguresci la tōmnă va eși în Brașov un diariu nou al tribuniștilor vechi Diariul va purta numele „Tribuna Vechiă“, și directorul politic va fi dl V. Mangra.

Gurile rele susțin, că domnul V. Mangra pentru acea a tot acusat pe actualii conducători ai „Tribunei“, că ei vēneză numai interese de bani, ca se ajungă domnia sa la o poziție sigură.

Acumă să xplicăm nexul causal.

P. S. Sa metropolitul primat e tractat fără de nici o crufare. Locotenența metropolitană a dat ordin, că I. P. S. Sa să fie îmbrăcat în rassă de călugăr și tractat cu tōtă vigōrea călugărismului.

Starețul dela mănăstirea Căldărușani a și executat acel ordin.

Amēnunte despre metropolitul primat. Cetim în „Timpul“ de Mercuri:

Relativ la chilia în care a fost așeșat I. P. S. Sa metropolitul Ghenadie la mănăstirea Căldărușani, un confrate publică următoarele amēnunte:

Chilia în care a fost așeșat metropolitul Ghenadie e una din cele mai umede, mai mici și mai ruinate din mănăstire. E situată în dosul bisericeii între latrină și ușa unei pivnițe. Sōrele nu străbate nici odată din cauza bisericeii. Gēmurile sunt sparte, ușa nu se închide.

Mobiliarul se compune din o laviță de scānduri acoperită cu o rogojină ruptă, un dos de pernă și altul de saltea fără paie; un dulap și un scaun cu trei picioare.

La observațiunile ce fostul stareț Pafnutie face lui Procopie. acesta îi răspunde că această locuință e raiu pe lāngă bașca (chilia subterană) și că îi prepară postul cu pāine și apă dacă metropolitul Ghenadie va da cel mai mic semn de desaprobare, sau va afla că se tânguesce cuiva.

„Epoca“ de Mercuri aduce următoarele:

În urma unei dorințe mai înalte, nelegiuita locotenență metropolitană a fost nevoită să revōce ordinul dat către starețul mănăstirei Căldărușani privitor la supunerea metropolitului primat la tōte rigorile monahismului.

Drept consecință a revocării silite a acestui ordin, starețul Procopie s'a îmblāndit atât de mult, încât de Sām-

băta trecută nu mai tratăză pe metropolit ca simplu monah, ci ca șef al bisericii române.

Alaltaieri s'a celebrat căsătoria d-șorei Balș cu dl Cantacuzino.

Nunii erau să fie dl și d-na Dim. Sturdza, rude de aproape ale domnului Cantacuzino. Căsătoria s'a amânat însă până alaltaieri, din cauză că dl Sturdza ține ca ea să fie celebrată de un episcop, pe câtă vreme mirii s'au împotrivit la acesta din cauza caterisirei scandalose a metropolitului primat.

Dl Sturdza plecând în străinătate, căsătoria a fost celebrată de preotul dela biserica Kretzulescu.

După căsătorie invitații s'au adunat la un punch, la care a luat parte și d-na Zoe Dim. Sturdza, soția primului ministru, care spre surprinderea asistenților a ridicat un pahar „în sănătatea I. P. S. Sale metropolitului primat Ghenadie“.

Aflăm că I. P. S. Sa metropolitul primat va cere darea în judecată pentru calomnie a colectivistei „Gazeta“.

Acest pamflet colectivist a publicat un articol cu ocazia spargerei săvârșită la metropolie de Partenie, afirmând că metropolitul primat și-a însușit o cârjă pastorală de mare valoare a metropolitului Neofit, trăgând de aici concluzia că I. P. S. Sa e „un hoț“.

Cât de miserabilă este această calomnie reiese din faptul că I. P. S. Sa nici nu se născuse pe când trăia metropolitul Neofit. Țr în ce privește cârja ce s'a găsit, ea a fost a episcopului Neofit de Rîmnic, dela care metropolitul, pe când era episcop de Argeș, a cumpărat-o cu un act în regulă.

O altă calomnie a „Gazetei“ e că metropolitul ar fi sustras dela o mănăstire un tablou frumos reprezentând pe Sf. Susana.

În adevăr acest tablou se află în posesiunea I. P. S. Sale, dar el i-a fost dăruit de dl Dr. Nicolau din Câmpulung.

Pentru aceste două calomnii odioase, „Gazeta“ va fi trasă în judecata Curții cu jurați.

Țtă la ce infamii recurge guvernul pentru a pute justifica banditismul său.

Noutăți.

Klau-Su-Csu-Chu-Pero. Acesta e titlul organului oficios a ministrului de externe din China. Apare de vre-o câte-va săptămâni și se ocupă aproape numai cu afaceri străine. O telegramă din Petersburg spune că în curând va publica numitul organ reformele, pe cari îperatul chinezesc voiesce a introduce pe terenul instrucțiunei publice și a legislațiunei.

Un nou postulat jidovesc. Numărul membrilor din camera magnaților se urre la 394. O fôie cu perciuni spune, că dintre aceștia numai doi (o fi? Red.) sunt jidani și apoi e o nedreptate acesta, dacă vom lua în considerare multele servicii, pe cari națiunea recipiată le aduce statului magiar, pretindem deci — dîce fôia cu perciuni-ca cel puțin 12 magnați de ai noștri să avem în camera magnaților. Se vede, că perciunații vreau să fie reprezentanți după cele 12 seminții alui Iacob.

Înainte numai Iacob-leben, că nu-ți mai lipsese mult până ce vei putea forma un sinedrion din ômeni de ai ței.

Foc. Ađi dimineță pe la ôrele 5 pacinicii locuitori ai orașului nostru au fost turbăți prin nise sunete de clopote neregulate, ce anunțau iscareă unui foc. S'a fost aprins o șură de paie tocmăi la halta „pôrta Ocnei“ de cătră Șura-mare. Vântul liniseit, focul de paie prin urmare numai decăt a fost localizat, fără de a fi cauzat daune mai mari.

Lăcomia aduce môrte. Într'un cupeu a trenului ce venia dela Predeal la Brașov unul dintre conductorii a aflat o sticlă cu conținut lîcid. Numai decăt anunță și pe ceilalți doi tovarăși ai săi despre norocul, ce

a dat peste el și se hotăresc a exhauria împreună conținutul, care nu pôte fi decăt ceva beutură bună. Efectul a fost căt se pôte de drastic, deore-ce sticla a conținut vin amestecat cu otravă. Toți trei conductorii au cădut la pămînt fără conștiință și pe urmă au fost transportați în spitalul civil din Brașov, unde se luptă cu môrtea. Proprietariul sticlei este urmărit de poliție.

Pentru ce mint femeile? Așa dară ele mint? Mi se pare că da, și încă, după o statistică făcută de profesorul din Paris Lombrosó, ele mint aproape de trei ori mai mult, decăt bărbații. În Paris unde a apărut prima dată statistica lui Lombrosó, femeile sunt fôrte iritate și superate asupra dînsului. Tôte femeile se simt ofensate și caută un bărbat nobil care le-ar pute apăra. Damele din Paris, au avut mai multe interviuri cu diferiți bărbați de frunte, dar durere, acestia toți au dat drept profesorului Lombrosó.

Între cei intervievați primul a fost Mercel Prevost. Fôia „Gil Blas“ serie, că tînerul Mercel nu numai că a dat dreptate lui Lombrosó, declarând, că femeile mint mai mult decăt bărbații, dar el merge și mai departe și dîce, că nu numai femeile mint, ci și băieții și toți slăbănogii, deore-ce sîmburele minciunei zace în slăbiciune.

Femeile mint, dîce Mercel, deore-ce ele sunt cele mai slabe. Pentru femei minciuna este arma de apărare față cu sexul mai tare. Prin minciună femeile voiesc să atragă asupra lor sentimentul compătimirei, ceea-ce nu arată alta, decăt slăbiciunea, deore-ce o ființă tare nici odată nu dorește să fie compătimită. Afară de aceea, femeile mint și pentru aceea, că pe ele nu le opresce nici o lege, ori convențiune socială. Minciuna lor nu le strică, deși une-ori le cauzează și lor anumite neplăceri picante.

Un alt interviu, ce l'au avut femeile parisiene cu Paul Hervieu, redactorul ȓiarului „Tenailles“ este cam de același sens. Hervieu dîce, că femeile mint, deore-ce în societate ele au un rol de a dîoa mână. Așa, de exemplu, un servitor, un birjar, cu un cuvînt ori-ce individ ađtôr în serviciu umblă din cas în cas să înșele cu minciuni pe stăpînul său, pe când stăpînul nici odată n'are lipsă să mintă înainte lor.

Tot astfel Hervieu dîce, că pentru femeie minciuna este arma slăbiciunei față cu puterea. Pentru a dovedi mai bine acesta, Hervieu aduce și un exemplu: Pofțiți, dîce el, și puneți o pisică față în față cu un căne. Cănele ar voi să atace pe pisică dar atunci pisica se sburlesce asupra cănelui, voinde să și arete puterea, pe care o are. Asta nu e altceva, decăt minciuna pisicei față cu cănele, simțindu-se ea (pisica) mai slabă.

Al treilea interviu, ce l'au avut femeile parisiene cu Maurice Barrés, redactorul ȓiarului „Journée parlementaire“, a avut cu totul alt rezultat. Acesta este un apărător al „sexului frumos“ și dîce, că se înșelă fôrte tare cine crede, că femeile mint mai mult decăt bărbații. Lucrul stă cu totul altfel.

În politică, în viață publică, în societate, în tot locul, pretutindenea unde bărbații jîcă un rol, luptă și eluptă numai și nu mai cu acea armă pustiitoare, ce se numesce minciună.

Într'un program politic de vorbire, într-o prelegere a unui profesor de filosofie în scrierile romanțierilor: în tôte acestea sunt mai multe minciuni decăt în tôte inimile femeiesci.

Barrés mai dîce, că femeile nu se pot asemăna în minciuni cu bărbații. Bărbații sunt cei dîntăiu mincinoși. Din contră însă, femeile sunt pururea sincere și vor rămănea pentru veci embleme sincerității. Asta o dîce dl Barrés. Cine nu scie ce e femeia n'are decăt să l'credă!...

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andreiu Șaguna“, cu finea anului școlar 1895/96.

(Înceiere).

2. Activitatea comitetului.

Comitetul și-a început activitatea sa îndată după constituire, alegându-și în prima ședință ținută la 19 Sept. 1895 de notar și referent al său pe Grigoriu Manițu, cleric a. al III-lea. — Tot în acea ședință s'a denumit comisiunea controlătoare și bibliografică. În

decursul anului școlar comitetul a ținut 26 ședințe dintre cari 21 ordinare, ȓr 5 extraordinare conduse tôte de președ. ord. Victor Păcală cl. a al III-lea. În aceste ședințe s'au adus 57 concluse. Unele s'au executat, cădînd în competența comitetului, de-adreptul de comitet, ȓr altele au fost promovate spre competență afacere societății.

În discuțiune s'au luat de comitet 17 operate, 8 menite a fi cetite la ședința festivă și 9 a fi induse în fôia „Musa“. Dintre aceste operate 14 au fost înaintate împreună cu criticele lor societății spre ulterioară afacere.

Declamațiuni s'au însinuat 13.

Ca afaceri administrative interne amintim:

a) Alegerea celor 2 comisuni permanente, una controlătoare, care s'a îngrijit, ca funcționarii să-și împlinescă conșciențios agențele oficiilor lor, ȓr alta bibliografică, care urmărind bibliografia, a propus comitetului cumpărarea mai multor cărți de valoare pe séma bibliotecii.

În fine comitetul a grijit, ca organ executiv al societății de mersul regulat al afacerilor societății, făcîndu-i propunerile de lipsă pentru promovarea intereselor și a întreprins pașii necesari între executarea exactă a concluserilor aduse de societate.

Averea societății cu finea anului.

A) Biblioteca.

1. Cărțile.

La începutul anului biblioteca număra 2188 opuri în 2282 volume, 483 fascicule. În decursul anului s'a înmulțit cu 88 op. și 98 vol. 2 fasc., prin urmare numără cu finea anului 1895—96 2276 opuri în 2380 volume și 485 fasc.

Biblioteca patristică, care se administrează separat și cuprinde 45 autori, nu s'a înmulțit în anul acesta, deci număra tot 45 opuri, 65 vol. 39 fasc. Adăugînd acestea la cele de mai sus rezultă un număr de 2321 opuri în 2445 vol. 524 fasc.

La acest crescămînt îmbucurător a ajuns biblioteca parte prin donațiuni, parte prin cumpărare din fondul societății și prin compactarea jurnalelor complete.

Cu recunoștință adîce simțită însemnăm aici numele p. t. domni donatori și a diferitelor societăți și redacțiuni don.

I. Academia română:

1. Din etymologicum Magnum Romaniae din vol. al III-lea de Hajdău 2 fascicule.
2. Lege, statute, regulamente și decisiuni ale Academiei române 1 op. 1 vol.
3. Acte și documente relative la istoria renascerei României, publicate de Ghenadie Petrescu, Dimitrie A. Sturdza și Dimitrie C. Sturdza, 1 op. 7 vol.
4. Analele Academiei române 1892—1893, 1 op. 1 vol.
5. Analele Academiei române 1893—1894, 1 op. 1 vol.
6. Analele Academiei române 1894—1895, 3 op. 3 vol.
7. Igiena țeranului român de Dr. G. Crăiniceanu 1 op. 1 vol.
8. Igiena țeranului de Dr. Manolescu 1 op. 1 vol.

II. Asociațiunea transilvană:

9. Povesti din popor, de I. Pop Reteganul 1 op. 1 vol.
10. Catalogul bibliotecii Asociaț. transilvane 1 op. 1 vol.

III. Redacțiunea „Tribunei“:

11. Cestiunea română din Transilvania și Ungaria de Eugen Brote 1 op. 1 vol.

IV. Tipografia Aurora A. Todoran:

12. Predici pentru Dumineci de Iustin Popfiu 1 op. 1 vol.

V. Institutul tipografic T. L. Albini:

13. Monografia comunei Orlat de R. Simu 1 op. 1 vol.

VI. Redacția „Revistei Orăștiei“:

14. „Tribuna și Tribuniștii“ de Ioan Slavici 1 op. 1 vol.

VII. Societatea academică „România Jună“:

15. Raportul anual pe anul 1894—95 1 op. 1 vol.

VIII. Societatea academică „Junimea“:

16. Raportul anual pe anul 1894—95 1 op. 1 vol.

IX. Direcțiunea gim. gr.-or. din Brașov:

17. Programa de pe an. 1894—95 1 op. 1 vol.

X. Direcțiunea gim. ev. lut. din Sibiu:

18. Programa gimnasiunului pe an. 1895—96 1 op. 1 vol.

XI. Familia Ioan Popescu:

19. Istoria critică a românilor de B. P. Hajdău 1 op. 1 vol.

20. Miron Costin: Opere complete de V. A. Urechie 2 op. 2 vol.

XII. Dl Gavril Hango:

21. Világ történelem de Ventzel Ferencz 1 op. 1 vol.
22. Angol ország történelme de Dr. Lázár Gyula 1 op. 1 vol.
23. A tudomány összhangzásban a kinyilatkoztatással de Wiseman Miklos. 1 op. 1 vol.
24. Régi Magyar utazok Európában 1532—1770-ig 1 op. 1 vol.

XIII. Dl Ioan Russu Șirianul:

25. Daș, roman de Vlăduță 1 op. 1 vol.
26. Un an de luptă de Vlăduță 1 op. 1 vol.

XIV. Dl Dr. Elie Dăian:

27. Cartea durerii, trad. din limb. franc. de J. A. Nicolescu 1 op. 1 vol.

XV. Dl G. Bogdan Duică:

28. Indreptar practic în economia rurală de I. Baci 1 op. 1 vol.

XVI. Dl Dr. George Maior și autor.

29. România agricolă 1 op. 1 vol.

XVII. Dl Ioan Moța și autor.

30. Fără podôbe fără alaiu 1 op. 1 vol.

XVIII. Dl Ilarie Chendi:

31. Români călători de Ioan Călinderiu 1 op. 1 vol.

XIX. Dl Victor Păcală:

32. Beschreibungen über das wesen der Gottheit der menschlichen Natur u. schriftlichen Religion 2 op. 2 vol.
33. Codicele Mateiu Voilean 1 op. 1 vol.
34. Klostocks Lieder 1 op. 1 vol.
35. Leben u. Thaten des weiland hochwürdigten Pastors Rindvigius de Dr. C. F. Bardt.
36. Cunoscințe practice despre grădini și cultivarea lor de Dr. Wlassics 1 op. 1 vol.
38. Dracul și femeia, roman 1 op. 1 vol.
38. Kristliches Volk, wach auf! Dr. Lueger 1 op. 1 vol.
39. Unser Feld-marschal 1 op. 1 vol.

XX. Dl Georgiu Manițu:

40. Istoria bisericească ort. rom. de Andreiu Br. de Șaguna 1 op. 1 vol.
41. Viața lui Vlad Țepeș Vodă și Mircea Vodă cel bătrân de D. Bolintinean 1 op. 1 vol.
42. T. Livi, ab urbe condita lib. 1—5 1 op. 1 vol.
43. Grundrihs der deutschen Sprachlehre de F. Kern 1 op. 1 vol.
44. Leitfaden der Universal-Geschichte de E. Kapp 1 op. 1 vol.

XXI. Dl Ioan Dordea:

45. Prachtische ungarische Sprachlehre de I. V. Marton 1 op. 1 vol.
46. Der winnerische sekretär, de Samuel 1 op. 1 vol.

XXII. Dl Teofil Caliman:

47. Die Jrrfahrten der Odysseus, de E. Iordan 1 op. 1 vol.

XXIII. Dl Lazar Pavel:

48. Cura naturală de G. T. Miculescu 1 op. 1 vol.

XXIV. Dl Damaschin Bălescu:

49. Mica Fadetă de G. Sam. 1 op. 1 vol.
- Din fondul societății s'au procurat 37 op. în 37 vol. Prin compactarea și înregistrarea unor ȓiare și foi periodice biblioteca s'a înmulțit cu 8 op. 8 vol.

2. Jurnale.

În decursul acestui an școlar societatea a putut pune la dispozițiunea membrilor ei 26 jurnale, pe cari parte le-a abonat din averea sa, parte le-a primit gratuit. Dintre acestea 4 teologice, 2 politico-bisericesci, 8 literare, 8 politice, 1 fôie musicală, 1 humoristică, 1 pedagogică, și 1 de comerț și industrie.

Jurnalele espuse spre cetire în sala de lectură au fost următoarele:

1. „Tribuna“, 2. „Telegraful Roman“, 3. „Fôia Poporului“, 4. „Tageblatt“, 5. „Biserica ortodoxă“, 6. „Viță“, 7. „Convorbiri literare“, 8. „Revista nouă“, 9. România musicală“, 10. „Biserica ort. rom.“, 11. „Lumea ilustrată“, 12. „Deșteptarea“, 13. „Candela“, 14. „Gazeta Bucovinei“, 15. „Familia“, 16. „Vatra“, 17. „Vulturul“, 18. „Dreptatea“, 19. „Fôia de Duminecă“, 20. „Fôia Diecesană“, 21. „Revista critică literară“, 22. „Unirea“, 23. „Gazeta Transilvaniei“, 24. „Revista Orăștiei“, 25. „Amicul Tinerimii“, 26. „Revista Lipovei“, 27. „Nép-tanítók lapja“.

Din almanachul, ce l'a edat societatea ca suvenir de primul său iubileu, s'e mai află disponibile 210 esemplare, ȓr catalôge 153.

B) Cassa

Starea cassei cu finea anului scol. e de 1175 fl. 6 cr. Venitul brut este de 278 fl. 96 cr. din care subtragându-se spesele în suma de 204 fl. 6 cr. rezultă un venit curat de 74 fl. 20 cr. Averele societății în bani se compune preste tot:

1. Din un scris fonciar în valoare de 1000 corone.
2. Din suma de 432 fl. și 84 cr. care este depusă la institutul de credit și economii „Albina”.
3. Din fondul de ajutorare, care în decursul an. s'a urcat la suma de 236 fl. 43 cr. de asemenea depuși la „Albina” și în fine
4. Din suma de 5 fl. 79 cr. care e disponibilă la casar.

Conform dispozițiilor din statute 10% din venitul brut s'au adus la capitalul neatingibil, completându-l la suma de 624 fl. 39 cr.

C) Archiva.

În arhivă au intrat în decursul anului școlar 1895/96 68 acte, cari toate sunt petrecute în protocolul de esibite și alăturate la actele anilor precedenți. Tot în arhivă și

sub îngrijirea archivarului se află și colecțiunea numismatică și cea de cântări.

I. Colecțiunea numismatică a crescut prin donațiuni cu 7 bucăți în valoare nom. de 77 cr., cari adăugându-se la celelalte din anul trecut dau numărul de 257 piese în valoare de 32 fl. 95½ cr. v. a. 2 lei, ½ liră, 15 stotnichi, 16 baiochii și o sulită veche.

II. Colecțiunea de cântări încă s'a înmulțit cu mai multe piese musicale procurate pe banii societății.

D) Sale, Mobilier.

Precum în anii trecuți așa și în acest an s'au pus la dispoziția societății din partea seminarului 2 odăi, una a fost întrebuințată ca sală de lectură, é alta pentru păstrarea dulapurilor cu cărți și a altor obiecte.

Valoarea în bani a mobilierului ce l posedă societatea în prezent trece preste suma de 500 fl.

3. Apendice.

La locul acesta nu putem trece cu vederea de a aminti împrejurarea îmbucurătoare că în sinul societății noastre în decursul anului acestuia s'a observat o mișcare plină de viață

și o interesare deosebită, ceea-ce a fost de natură, de a desvolta și crește puterile vii ale societății și a realiza în toate privințele progrese satisfăcătoare.

Fie dară, ca activitatea roditoare a societății să întefacă puterile membrilor ei și de aci încolo, dispunându-i spre o lucrare tot mai zelosă în interesul societății și în folosul lor propriu.

Fie, ca membrii ei prezenți și viitori prin graiu viu și în scris, prin mijloace intelectuale și materiale, din inimă și suflet: Societatea „Andreu Șaguna” să o iubească, să o sprijinească, să o păstreze și desvölte!

Cu acestea terminându-și comitetul agendele sale și mulțumind pentru încrederea pusă în el, conșciu, că și-a dat totă silința întru împlinirea datorinței sale, cere ca on. societate să binevoască a-i da absolutoriul.

Sibiu, în 16 Iunie 1896 st. v.

Pentru comitet:

Victor Păcălă,
președinte.

Gregoriu Manițiu,
notariul comit.

Convocare.

Adunarea generală a des. arțemén-tului XXVII Cohalm al Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului român se va ținea în ziua de sf. Ilie 20 Iuliu st. v. a. c. la 2 ore p. m. în sala școlii române gr.-or. din opidul Cohalm cu următoarea

Programă:

1. Deschiderea adunării prin direct. desp.
 2. Constatarea membrilor, înscrierea de membrii noi și încassarea taxelor.
 3. Raportul subcomitetului și al cassariului.
 4. Alegerea unui actuar.
 5. Defigerea locului adunării generale proxime.
 6. Inchiderea adunării.
- Cohalm, în 19 Iunie 1896.

N. D. Mircea,
director.

I. Bănușiu,
actuar provisor.

Nr. 3215/896

[67] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de notar devenit vacant în comuna Ludošul mare se escrie prin acesta concurs în următoarele emolumente:

1. Salar anual de . . fl. 400
2. Bani de cuartir . . fl. 40
3. Relut de lemne . . fl. 34
4. Paușal de cancelarie . fl. 40
5. Paușal de călătorie . fl. 100
6. Competențele normate în statutul aprobat.

Cererile concursuale instruite în sensul §. 6 I 1883 au de a se presenta subscrisului până în 10 August a. c. după amăzi la 6 ore.

Protopretor cercual:
Mangesius.

Nr. 29/896. Com. par.

[68] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de al 3-lea și al 4-lea învățătoriu la școala gr.-orientală din Poplaca, se deschide prin acesta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu fie-care din acestea două posturi sunt:

1. Salar anual de 300 fl. v. a.
2. Relut de locuință cu 15 fl. v. a. și
3. Relut de lemne cu 25 fl. v. a. și se solvesc din casa bisericeii în rate cuartale anticipative.

Concurenții vor fi datori a dovedi înainte de alegere destoinicia în cântări și tipic, având un învățătoriu ales obligamentul de a cânta cu tinerimea școlară în cor la fie-tare liturgiă, ér concursele, instruite conform legilor din vigóre, au de a le înainta oficiului ppresbiteral gr.-or. din Sibiu.

Purtarea agendelor direcțiunei școlare, (remunerată special cu 50 fl.) precum și instrucția în școala de repetițiune și în cea de pomărit, ca și cântarea în cele 2 străni bisericesci se va împărți prin comitetul parochial în conțelegere cu corpul didactic — la începutul anului școlastic — între toți 4 învățătorii.

Din ședința comitetului parochial gr.-or. din Poplaca, ținută în 19 Maiu 1896.

Președinte:

Aureliu Milea,
notariu com.

Nr. 590/896.

Cu seirea și consimțământul subscrisului. Sibiu, 5/17 Iuliu 1896.

Ioan Papin,
protopresb.

Nr. 284 Scol.

[65] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlele confesionale greco-orientale din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român”.

Redactor prov. Gavriil Hango.

1. Petrifalău, cu salariu de 300 fl. cuartir și grădină.

2. Căcova, cu salariu de 300 fl. și adevă 60 fl. din cassa comună, 140 fl. din repartițiune, și 100 fl. ajutoriu dela stat și cuartir.

3. Berghin, cu salariu de 300 fl. și adevă 196 fl. în bani, și 104 în naturalii (dela 131 familii câte o ferdă de cucuruz sfărmit) cuartir și grădină.

4. Șugag, cu salariu anual de 300 fl. care se solvesc în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, cuartir liber, 10 fl. pentru grădină și 10 fl. pentru lemne de încălțit.

5. Ohaba, două posturi, cu salariu de 300 fl.; cuartir și grădină și câte 1 stânjin de lemne de încălțit;

6. Pianul de jos, două posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl. ce se solvesc în rate treilunare anticipative din cassa bisericeii, cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase.

7. Pianul de sus, cu salariu anual de 300 fl. ce se solvesc în rate lunare anticipative din cassa bisericeii, cuartir și grădină.

8. Răchita, cu salariu anual de 300 fl. din alodiul comun și cuartir.

9. Deal, un post de adjunct de învățător cu salariu anual de 200 fl. cuartir și grădină.

Aceia, cari vor fi aleși la posturile acestea învățătoresci sunt îndatorați a ține Dumineca și sârbătorea strană în biserică și a cânta cu copii la șanta liturgiă.

Petenții au a-și înainta cererile concursuale, instruite conform normelor din vigóre, până la termenul susindicat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sebeș, 28 Maiu 1896.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective. Oficiul protopresbiteral al Sebeșului.

Sergiu Medean,
adm. prot.

Szám. 11854 IV—1896

[62] 3—3

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegyében Ujgyház székhelyen üresedésbe jött 400 f. évi fizetés és 30 f. évi irodai és szertárber, továbbá a kiépített utak minden kilométerje után számított 4 f. és a kiépített utak minden kilométerje után számított 2 f. évi úti átalány élvezetével egybekötött törvényhatósági utmesteri állásra ezennel pályázatot nyitok.

Pályázni ohajtok felhivatnak, hogy az 1890 évi I. t. czikk 178-a valamint az ennek alapján alkotott vármegyei Szabályrendelet értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket 1896 évi július hó 15-ig hozzám nyuítsák be.

Nagy-Szeben, 1896 évi június hó 1én.

Alispán helyett:

Tóbidás,
várm. főjegyző.

Nr. 112/896.

[64] 2—3

CONCURS.

După-ce Venerabilul consistoriu prin ordonanța Nr. 2370 Bis. ex 12 l. c. a cassat alegerea sêvêșită la 22 Ianuarius 1895 pentru întregirea postului al treilea de paroch devenit vacant la parochia de clasa primă a bisericiei Sf. Nicolae din Brașov-Scheiu, sê publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia archidieceșană „Telegraful Român”.

Concurenții la această parochie au sê producă următoarele documente conform §. 15, lit. a) a Regulamentului pentru parochii, din 13/25 Octobrie 1878 și anume:

1. Că sunt Români de religiunea greco-orientală.
2. Că au purtare morală bună.
3. Că au absolvat o școlă medie și au făcut examenul de maturitate cu succes bun.
4. Că au absolvat cu succes bun cursul teologic la vre-un institut român gr.-or. din metropolia noastră.
5. Că au făcut examenul de calificățiune preotșcă cu calcul distins.
6. Atestat de sănătate.
7. Alte documente eventuale despre aplicațiunea din timpul din urmă, sau eventuale absolutorii și atestate obținute despre absolvarea vre-unei facultăți universitare sau academice, care le va da preferință.

Emolumentele sunt:

a) Salar fundamental anual: fiind parochul ales numai absolvent de școle medii și cursul teologic de trei ani suma de 800 fl. v. a.; dacă însă parochul ales va mai fi absolvat și vre-o universitate ori academie, salariul va fi 1200 fl. v. a.;

b) Cinci cuincuenale de câte 10% din salariul fundamental;

c) Cuartir natural, érá până la predarea lui bani de cuartir 150 fl. pe an;

d) Venitele stolare îndatinate;

e) Drept de pensiune conform statutelor existente pentru parochii nostrii.

Concurenții sunt datori până la expirarea termenului de concurs a sê presenta în biserică, a cânta și a ține predică de probă.

Suplicele sê vor așterne în termenul fixat Rever. domn Ioan Petric, protopresbiter local, însoțite de un Revers, prin care sê declară, că parochul ales sê va supune și conforma întru toate datinilor, obiceiurilor și instrucțiunilor prezente și viitoare ale bisericeii noastre.

Brașov, din ședința comitetului parochial al bisericeii Sf. Nicolae, ținută la 21 Iunie 1896 st. v.

David Almășan,
președinte.

Arseniu Vlaicu,
secretariu.

În conțelegere cu subscrisul:

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniu Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioșe, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădate cu adiutări de fer bătut, construite spre ale întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se recomandă spre facerea **scaunelor de fer bătut, de sine stătător,** — spre **preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut,** — ca și spre turnarea de **tóce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin.

[11] 21—48

Preș-curanturi ilustrate sê trimit la cerere gratuit și franco.